

Polemika

Fran Erjavec, znani izdajavec slovenskih pisateljev, prevajavec afriških pripovedk itd., je tudi urednik «Socialne misli». V prvem letošnjem zvezku tega krščanskega lista je nekrščansko zdelal vso nebogljeno slovensko kritiko od prvih do zdanjih dni. Obglavil jo je zviška in na mah. S strokovnjaško robotostjo se zaletava v «Ljubljanski Zvon», negalantno se obregne ob «Ženski svet», drugih listov si direktno imenovati ne upa. Z zdravim humorjem razodene nezačudenemu svetu, da je njegova knjiga o Levstiku tako zanič, da bi morala naravnost izginiti s knjižnega trga (če bi bilo kaj pravice na svetu, bi menda sploh ne bila izšla). In kritika, slovenska kritika je to knjigo še pohvalila — o, milosrčna kritika! O, črna nehvaležnost! Ime ti je Erjavec.

Naposled pa mi pošteno pokadi pod nos. «V zadnjem času» — pravi — «začenja vnovič nastopati tudi v revijah strankarstvo.» To strankarstvo «nastopa» seve v «Ljubljanskem Zvonu». Tipičen primer za ta «nastop» je Erjavcu moje «famozno» poročilo o knjigah Vodnikove družbe. Zakaj, kako to? I, kar tako! To je res hud poper záme, posebno, če pomislim, da je prav za prav vsaka številka «Ljubljanskega Zvona» zgovorna priča tega mojega strankarstva, ki «nastopa». Famozna pa je stvar tembolj, ker je moral priti baš Erjavec, ki me je pregledal. On je gotovo edini med nami upravičen za to. On ni samo veščak in strokovnjak za Afriko in Slovenijo, temveč tudi za slovensko kritiko in socializem sploh, dasi se «za enkrat v strokovno stran naše kritike ne bo spuščal». Vzlic tej blagi prizanesljivosti pa je Erjavec svoje strokovnjaštvo in nestrancarstvo že v zadostni meri dokazal s tem, da je dal v svojem listu natisniti neko poročilo o knjigah Vodnikove družbe, ki sicer ni podpisano, a je višek vsega nestrancarstva in strokovnjaštva. Ne, to ni samo ogorčena fraza, to je ogorčenje sploh. Ali pa: — po domače povedano — prav izdatno psovanje.

Sicer pa vse to ni zanimivo. Kajti Erjavcev in drugih takih besedovavcev je v današnjih čudnih časih pri nas legijon. Njih najlepša čednost pa je ta, da so — neškodljivi. Od mrtve besede živé, od tuje modrosti, od fraze. Zato hodijo po svetu z moškim in trdim korakom, pokonci glavo, z zdravim humorjem na ustih, zgovorni, vsegavedni, samozavestni in samozadovoljni. Kako genljivo jih je gledati: zakaj prah so in v prah se povrnejo.

Fran Albrecht.

Nove knjige

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

- La Bruyère René, Hektorjev meč. Roman. Ljubljana. «Jutro.» 1926. 73 str. Cena broš. 18 Din, vez. 28 Din. (Knjižnica «Jutra», 15.)
- Hartley Manners John, Peg, srček moj. Veseloigra v treh dejanjih. Poslovenil O. šest. Ljubljana. Tiskovna zadruga. 1927. 99 str. Cena 18 Din. (Oder, zbirka gledaliških iger, 16. zv.)
- Levstik Vladimir, Zápisky Tiny Gramontové. Ze slovinštiny přeložil B. Vybíral. V Olomouci. R. Promberger. 1926. 194 str.
- *Mitrov Nenad, Dve duše. Novi Sad. «Slavija». 1927. 103 str.
- Wendel Hermann, Aus der Welt der Südslaven. Berlin. J. H. W. Dietz Nachfolger. 1926. 282 str.